

5 Μαρτίου, 1992

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ,

Αιτήτρια,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ (Αρ. 1),

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 126/91).

Διοικητικό Δίκαιο — Γενικές Αρχές — Δικαίωμα ακρόασης —
Επιβάλλεται σε όλες τις περιπτώσεις που πολίτης κρίνεται για
υπαίτια πράξη, στις πειθαρχικές διαδικασίες και όπου θα επιβληθεί
κύρωση — Θέση σε διαθεσιμότητα για διευκόλυνση πειθαρχικής
διαδικασίας δεν είναι πειθαρχική ποινή ούτε τιμωρία — Δεν
απαιτείται όπως δοθεί το δικαίωμα ακρόασης στο διοικούμενο. 5

Διοικητικό Δίκαιο — Θέση σε διαθεσιμότητα υπαλλήλου Συμβουλίου
Βελτιώσεως Αγίας Νάπας — Έλλειψη νόμου ή κανονισμών που να
ρυθμίζουν το θέμα — Εφαρμογή του Άρθρου 19 του περί Ερμηνείας
Νόμου, Κεφ. 1. 10

Διοικητικό Όργανο — Συλλογικά όργανα — Σύνθεση — Συμμετοχή
υπηρεσιακών παραγόντων στη συνεδρίαση του οργάνου αλλά όχι
στη λήψη της απόφασης — Δεν αποτελεί κακή σύνθεση του οργάνου. 15

Προς υποστήριξη της προσφυγής της κατά της απόφασης των
καθ' ων η αίτηση να τη θέσουν σε διαθεσιμότητα μέχρι την εκδίκαση
ποινικής υπόθεσης εναντίον της και την περάτωση της πειθαρχικής
διαδικασίας που ήταν δυνατόν να επακολουθήσει, η αιτήτρια
ισχυρίστηκε πως η απόφαση ήταν παράνομη γιατί: 20

(α) Της αποδόθηκε υπαίτιος συμπεριφορά χωρίς να της δοθεί το
δικαίωμα ακρόασης. 25

(β) Λήφθηκε χωρίς να υφίσταται Νόμος που να χορηγεί στους

καθ' ων η αίτηση εξουσία απομάκρυνσης ενός υπαλλήλου του Συμβουλίου Βελτιώσεως με διαθεσιμότητα.

- 5 (γ) Η σύνθεση του οργάνου που πήρε την επίδικη απόφαση ήταν παράνομη.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

- 10 (1) Το δικαίωμα υπεράσπισης και ακρόασης επιβάλλεται σε όλες τις περιπτώσεις που ο πολίτης κρίνεται για υπαίτια πράξη, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες ή όπου θα του επιβληθεί κύρωση.

15 Στην παρούσα υπόθεση δεν επιβλήθηκαν στην αιτήτρια οποιαδήποτε πειθαρχικά μέτρα, αλλά οι καθ' ων η αίτηση περιορίστηκαν στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης για τη διευκόλυνση και την περάτωση οποιασδήποτε πειθαρχικής διαδικασίας. Δεν επιβλήθηκε στην αιτήτρια
20 οποιαδήποτε πειθαρχική κύρωση ή άλλη τιμωρία, αλλά απλώς απομακρύνθηκε προσωρινά από τα καθήκοντά της. Η κρίνόμενη απόφαση δεν είναι πειθαρχική ποινή ούτε τιμωρία, και κατά συνέπεια, το δικαίωμα ακρόασης δεν έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις όπως η παρούσα.

- 25 (2) Το Άρθρο 19 του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1, προνοεί για εξουσία "to suspend any person appointed" και απονέμει εξουσία στο Συμβούλιο να λάβει την προσβαλλόμενη απόφαση.

30 Η ερμηνεία και εφαρμογή του Άρθρου 19 του Κεφαλαίου 1, απασχόλησε το Δικαστήριο στις υποθέσεις *Veis and Others v. Republic* (1979) 3 C.L.R. 390 και *Azinas v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 510.

35 Συνεπώς, ούτε δεύτερος λόγος ακύρωσης δεν ευσταθεί.

- 40 (3) Όσον αφορά τον τρίτο ισχυρισμό περί κακής σύνθεσης του οργάνου που έλαβε την επίδικη απόφαση, όπως λέχθηκε από το δικηγόρο των καθ' ων η αίτηση, στην επίδικη συνεδρίαση έλαβαν μέρος μόνο υπηρεσιακοί παράγοντες οι οποίοι όμως δεν έλαβαν μέρος στη λήψη της απόφασης.

45 Συμφωνώ με τη θέση των καθ' ων η αίτηση ότι οι αποφάσεις και η νομολογία που παρατέθηκε από το δικηγόρο της αιτήτριας

για υποστήριξη των επιχειρημάτων του, δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα περίπτωση, γιατί αφορούσαν παράτυπη συμμετοχή εξωυπηρεσιακών και άλλων παραγόντων σε συλλογικά σώματα και όχι υπηρεσιακών όπως η παρούσα υπόθεση.

5

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Markoullides v. Republic, 3 R.S.C.C. 30 10

Kazamias v. Republic (1982) 3 C.L.R. 239

Νικολάου ν. Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (1991) 4(B) A.A.Δ. 1031 15

Γιάλλουρος ν. Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (1990) 3 A.A.Δ. 3532

Weis and Others v. Republic (1979) 3 C.L.R. 390 20

Azinas v. Republic (1980) 3 C.L.R. 510

ΧατζηΒασιλείου ν. Κ.Ο.Α. (1991) 4(B) A.A.Δ. 1005 25

Παναγιώτου ν. Υπουργού Παιδείας και Άλλου (1991) 3 A.A.Δ. 270

ΧατζηΘεοδούλου και Άλλοι ν. Δήμου Στροβόλου (1989) 3(Δ) A.A.Δ. 2069 30

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας με την οποία η αιτήτρια τέθηκε σε διαθεσιμότητα.

35

A.Σ. Αγγελίδης, για την αιτήτρια.

A. Σταύρου και A. Κωνσταντίνου για A. Καρρά, Z. Κουλία και A. Βαλανίδου (κα), για τους καθ' ων η αίτηση. 40

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Κούρρης ανάγνωσε την ακόλουθη 45

απόφαση.

5 ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή, η αιτήτρια προσβάλλει την απόφαση του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας, με ημερομηνία 31/1/91 με την οποία τέθηκε σε διαθεσιμότητα.

10 Τα γεγονότα σε συντομία είναι τα εξής: Στις 19/12/74, το Συμβούλιο Βελτιώσεως Αγίας Νάπας, διόρισε την αιτήτρια στη θέση Επιθεωρητή-Ταμιά του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας, από 1/1/75. Στις 14/12/90, καταχωρίστηκε εναντίον της αιτήτριας η ποινική υπόθεση υπ' αριθμό 12001/90, που αφορά το κτίσιμο ή συμπλήρωση ή μετατροπή οικοδομής χωρίς άδεια πάνω σε
15 χαλίτικη γη.

Η επίδικη υπόθεση όσο και η ποινική υπόθεση εναντίον της αιτήτριας, απασχόλησε τους καθ' ων η αίτηση, στις
20 συνεδρίες τους που έγιναν στις 23/10/90, 5/11/90, 8/11/90, 4/12/90, 6/12/90, 14/12/90, 20/12/90, 27/12/90 και 31/1/91. Τα γεγονότα και οι εξελίξεις τόσο της επίδικης υπόθεσης όσο και της ποινικής υπόθεσης, αναφέρονται στα σχετικά αποσπάσματα των αναφερομένων συνεδριάσεων, φωτοαντίγραφα των οποίων επισυνάφθηκαν ως
25 Παραρτήματα 2-10 αντίστοιχα, στην ένσταση.

Σύμφωνα με το πρακτικό της συνεδρίασης του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας με ημερομηνία 31/1/91, η όλη συμπεριφορά της αιτήτριας μετά την
30 καταχώριση της ποινικής υπόθεσης στο Δικαστήριο ήταν εντελώς απαράδεκτη, και συνεχώς απειλούσε και ύβριζε και εξακολούθει την ίδια τακτική, απειλώντας ότι θα καταστρέψει τα μέλη του Συμβουλίου, εκτός εάν αποσύρουν τις κατηγορίες εναντίον της.
35

Για τους πιο πάνω λόγους, το Συμβούλιο Βελτιώσεως Αγίας Νάπας, στις 31/1/91, αποφάσισε να θέσει σε διαθεσιμότητα την αιτήτρια προς το δημόσιο συμφέρον
40 μέχρι την εκδίκαση της εν λόγω ποινικής υπόθεσης και την περάτωση της πειθαρχικής διαδικασίας η οποία δυνατό να ακολουθηθεί λόγω της εξύβρισης των μελών του Συμβουλίου από την αιτήτρια. Κατά τη διάρκεια της

διαθεσιμότητας της, η αιτήτρια θα λαμβάνει σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου, το ένα δεύτερο (1/2) των απολαβών της.

Στις 1/2/1991, το Συμβούλιο κοινοποίησε την απόφασή του στην αιτήτρια (Παράρτημα Α). 5

Οι λόγοι που στηρίζουν το αίτημα, όπως εξειδικεύονται στη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου της αιτήτριας και έχουν επισημανθεί στην ακρόαση, είναι κυρίως δύο: 10

(1) Αποδόθηκε στην αιτήτρια υπαίτιος συμπεριφορά χωρίς να της δοθεί το δικαίωμα ακρόασης, και 15

(2) Έκδηλη παρανομία καθότι:

(α) η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε χωρίς να υφίσταται Νόμος που να χορηγεί στους καθ'ων η αίτηση εξουσία απομάκρυνσης ενός υπαλλήλου του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας με διαθεσιμότητα, και 20

(β) λόγω κακής σύνθεσης του οργάνου που πήρε την επίδικη απόφαση. 25

Αναφορικά με τον πρώτο λόγο ακύρωσης της επίδικης απόφασης, ο δικηγόρος της αιτήτριας υπέβαλε ότι η κρινόμενη απόφαση είναι τιμωρητικού χαρακτήρα και ότι στη διαδικασία της λήψης της παραβιάστηκε το δικαίωμα ακρόασης της αιτήτριας. 30

Έχει νομολογηθεί σε σειρά αποφάσεων ότι το δικαίωμα υπεράσπισης και ακρόασης επιβάλλεται σε όλες τις περιπτώσεις που ο πολίτης κρίνεται για υπαίτια πράξη, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες ή όπου θα του επιβληθεί κύρωση (Βλέπε μεταξύ άλλων *Andreas A. Markoullides v. Republic*, 3 R.S.C.C. 30, *Kazamias v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 239 και *Ευγένιου Νικολάου ν. Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας*, αρ. υποθέσεων 501/90, κ.ά., ημερομηνίας 18/3/91). 40

5 Στην παρούσα υπόθεση δεν επιβλήθηκαν στην αιτήτρια οποιαδήποτε πειθαρχικά μέτρα, αλλά οι καθ' ων η αίτηση περιορίστηκαν στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης για τη διευκόλυνση και την περάτωση οποιασδήποτε πειθαρχικής διαδικασίας. Δεν επιβλήθηκε στην αιτήτρια οποιαδήποτε πειθαρχική κύρωση ή άλλη τιμωρία, αλλά απλώς απομακρύνθηκε προσωρινά από τα καθήκοντά της. Η κρινόμενη απόφαση δεν είναι πειθαρχική ποινή ούτε τιμωρία, και κατά συνέπεια, το δικαίωμα ακρόασης δεν έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις όπως η παρούσα. Από τα 10 ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία, και κυρίως από την ένορκη δήλωση του Κορνήλιου Νικολάου, φαίνεται καθαρά ότι καμιά ποινή ή άλλη πειθαρχική κύρωση δεν επιβλήθηκε εναντίον της αιτήτριας. Φαίνεται επίσης, από 15 το πρακτικό της συνεδρίας των καθ' ων η αίτηση, ημερομηνίας 31/1/91, ότι το Συμβούλιο ενημερώθηκε για τη νομική πτυχή της διαθεσιμότητας και ότι αυτή κατ' ουδένα τρόπο αποτελεί στοιχείο τιμωρίας. Το θέμα της εν γένει συμπεριφοράς της αιτήτριας έναντι των μελών του 20 Συμβουλίου και άλλων υπό τη μορφή απειλών, ύβρεων, πιέσεων και παρεμβολών προσκομμάτων στην ομαλή πορεία της ποινικής διαδικασίας εναντίον της, επέβαλλαν στους καθ' ων η αίτηση τη λήψη της προσβαλλόμενης πράξης για λόγους δημοσίου συμφέροντος και για την 25 αποκατάσταση ή/και συνέχιση της ομαλής λειτουργίας του Συμβουλίου.

30 Για τους πιο πάνω λόγους, ο λόγος αυτός για ακύρωση δεν ευσταθεί.

Αναφορικά με το δεύτερο λόγο ακύρωσης της επίδικης απόφασης, την απάντηση έδωσαν οι πρόσφατες αποφάσεις στις παρόμοιες υποθέσεις *Χριστοδούλου Γιάλλουρου ν. Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λευκωσίας*, αρ. 35 υπόθεσης 494/90, ημερομηνίας 25/10/90 και *Ευγένιου Νικολάου ν. Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λευκωσίας* (ανωτέρω). Και οι δύο σχετίζονταν με την απομάκρυνση των πιο πάνω προσώπων από τα καθήκοντά τους, μετά την ανακάλυψη της γνωστής υπόθεσης με τις 40 μαγνητοταινίες. Στις σελίδες 42-45 της απόφασης *Γιάλλουρου* (ανωτέρω), το Δικαστήριο εξέτασε και απέρριψε ισχυρισμό του δικηγόρου του αιτητή ότι το Συμβούλιο παράνομα πήρε την προσβαλλόμενη απόφαση

γιατί δεν υπήρχε Νόμος ή Κανονισμοί που να ρυθμίζουν τους όρους εργασίας, πειθαρχικά αδικήματα και πειθαρχική δίωξη των υπαλλήλων του, όπως και στην παρούσα περίπτωση. Και στην περίπτωση εκείνη, όπως ακριβώς συνέβηκε στην παρούσα υπόθεση, υφίστατο μόνο το άρθρο 15 που ήταν σχετικό με την εξουσία του Συμβουλίου να διορίζει υπαλλήλους, εργάτες, συμβούλους κλπ. 5

Το άρθρο 19 του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1, προνοεί για εξουσία "to suspend any person appointed" και απονέμει εξουσία στο Συμβούλιο να λάβει την προσβαλλόμενη απόφαση. 10

Η ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 19 του Κεφαλαίου 1, απασχόλησε το Δικαστήριο στις υποθέσεις *Veis and Others v. Republic* (1979) 3 C.L.R. 390 και *Azinas v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 510. 15

Συνεπώς, ούτε ο λόγος αυτός δεν ευσταθεί. 20

Ο επόμενος ισχυρισμός της αιτήτριας, είναι ότι η επίδικη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί για το λόγο ότι στη συνεδρίαση που πάρθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, εκτός του Επάρχου και των πέντε αιρετών μελών, παραβρέθηκαν και άλλα πρόσωπα, δηλαδή ο Χρ. Αθανασίου, Ν. Καλλικάς και Γ. Κυπριανίδης. Ο δικηγόρος της αιτήτριας, ισχυρίστηκε ότι σύμφωνα με τη νομολογία, απαραίτητη προϋπόθεση για την έννομη λειτουργία ενός συλλογικού οργάνου, είναι η νόμιμη συγκρότηση, ιδίως όταν καθορίζει ο Νόμος τον αριθμό και από ποιά άτομα απαρτίζεται το συλλογικό όργανο. Συνεπώς, ο δικηγόρος της αιτήτριας ισχυρίστηκε ότι η συμμετοχή έστω και ενός που δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των νομίμων μελών του οργάνου, επηρεάζει άμεσα τη νόμιμη του συγκρότηση. Στην προκειμένη περίπτωση, είπε, απ' ότι φαίνεται από τα πρακτικά του Συμβουλίου που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν και άλλα πρόσωπα, καθιστώντας τη σύνθεση του οργάνου παράνομη και συνεπώς η επίδικη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί. 25
30
35
40

Υποστήριξε τη θέση του με την πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 295/88, Α. Χ"Βασιλείου ν. Κ.Ο.Α., που εκδόθηκε στις 14/3/91 και στην Αναθεωρητική Έφεση 1158 Νίκου Παναγιώτου ν. Υπουργού Παιδείας και Άλλου που εκδόθηκε στις 12/4/91, η οποία υιοθέτησε την απόφαση Χ"Βασιλείου.

Τα πρόσωπα που παρακάθισαν στη συνεδρίαση, ήταν ο Χρ. Αθανασίου που αναφέρεται ως Βοηθός Έπαρχος, είναι Διοικητικός Λειτουργός του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Ν. Καλλικάς, Αναπληρωτής Γραμματέας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας και ο Γ. Κυπριανίδης, Γραμματέας των Συμβουλίων Βελτιώσεως Επαρχίας Αμμοχώστου, πρακτικογράφος.

Η θέση των καθ' ων η αίτηση είναι ότι δεν υπάρχει παράνομη συγκρότηση του Συμβουλίου. Τα πρόσωπα που παρακάθισαν στη συνεδρίαση ήταν όλοι υπηρεσιακοί παράγοντες όπως ακριβώς συνέβηκε και στην υπόθεση Παυλίνας Χ"Θεοδούλου και Άλλων ν. Δήμου Στροβόλου (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2069, όπου ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου κ. Λοΐζου αποφάνθηκε ότι η συμμετοχή, στη συγκρότηση του οικείου οργάνου, του Δημοτικού Γραμματέα, του Δημοτικού Μηχανικού και δύο άλλων υπηρεσιακών παραγόντων που παρουσίασαν τα θέματα και βοήθησαν στην τήρηση πρακτικών, δεν ήταν παράνομη. Στη σελίδα 2076 αναφέρει τα εξής:

"Η απλή παρουσία υπηρεσιακών παραγόντων σε συνεδρίαση προς διευκόλυνση ενός συλλογικού οργάνου για παρουσίαση των φακέλων ή τήρηση των πρακτικών χωρίς όμως ενεργό συμμετοχή στη λήψη της αποφάσεως δεν καθιστά την απόφαση του οργάνου αυτού άκυρη".

Συνεχίζοντας ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση ανέφερε ότι όπως φαίνεται στο πρακτικό ημερομηνίας 31/1/91, κανένας από τους τρεις πιο πάνω υπηρεσιακούς παράγοντες, δηλαδή Αθανασίου, Καλλικάς και Κυπριανίδης δεν έλαβε μέρος στη λήψη της απόφασης. Η παρουσία τους, είπε, ήταν απλή παρουσία υπηρεσιακών παραγόντων όπως και στην υπόθεση Παυλίνας Χ"Θεοδούλου (ανωτέρω).

Συμφωνώ με τη θέση των καθ'ων η αίτηση ότι οι αποφάσεις και η νομολογία που παρατέθηκε από το δικηγόρο της αιτήτριας για υποστήριξη των επιχειρημάτων του, δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα περίπτωση, γιατί αφορούσαν παράτυπη συμμετοχή 5
εξωυπηρεσιακών και άλλων παραγόντων σε συλλογικά σώματα και όχι υπηρεσιακών όπως η παρούσα υπόθεση. Αναφορικά με τον ισχυρισμό της αιτήτριας ότι η διαθεσιμότητα ήταν χωρίς καθορισμό διάρκειας, αυτός δεν ευσταθεί, καθότι στην παρούσα υπόθεση οι καθ'ων η 10
αίτηση καθόρισαν περιορισμένη και τακτή προθεσμία με τη ρήτρα της επανεξέτασης του θέματος, ανάλογα με την πρόοδο των ερευνών.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή 15
αποτυγχάνει και απορρίπτεται με έξοδα σε βάρος της αιτήτριας, για ένα δικηγόρο. Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα. 20